

פסיקת בית המשפט ירושלים ע"י שופטת תמר בר-אשר צבן**בית משפט לעניינים מקומיים ירושלים**

סעיף 1 בחוק חג המצות, שעניינו העבירה של "איסור הצגת חמץ", קובע לאמור: "מצהרי יום י"ד בניסן עד עשרים דקות אחרי שקיעת החמה של יום כ"א בניסן, לא יציג בעל עסק בפומבי מוצר חמץ למכירה או לצריכה; לעניין זה, 'מוצר חמץ' – לחם; לחמנייה; פיתה כל מוצרי קמח חמץ אחרים".

המסקנה כאמור, היא שנסיבות ארבעת כתבי האישום אינן מתארות עבירה לפי סעיף 1 בחוק חג המצות. חוק זה אוסר על בעל עסק להציג בפומבי מוצר חמץ, כהגדרתו בחוק, למכירה או לצריכה. לאור הגדרת "פומבי" בחוק העונשין, ולאור תכליתו של חוק חג המצות, שנועד למנוע הצגת חמץ בפומבי, בפרהסיה, לצריכה או למכירה, אין אותם בתי עסק שבבעלות הנאשמים – מכולת, מסעדות ופיצרייה – באים בגדרו של מקום פומבי.

~~ כפיה – לא לשמה – לשמה ~~

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קה עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוה, אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה - בא לשמה.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א

+ שמות יט + ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם.

~~ חמץ ומצה ~~

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה א

כל האוכל כזית חמץ בפסח מתחלת ליל חמשה עשר עד סוף יום אחד ועשרים בניסן במזיד חייב כרת שנאמר + שמות י"ב+ כי כל אוכל חמץ ונכרתה, בשוגג חייב קרבן חטאת קבועה, אחד האוכל ואחד הממחה ושותה.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה ג

החמץ בפסח אסור א בהנייה שנאמר + שמות י"ג+ לא יאכל חמץ לא יהא בו התר אכילה, והמניח חמץ ברשותו בפסח אע"פ שלא אכלו עובר בשני לאוין שנאמר + שמות י"ב+ לא יראה לך שאור בכל גבולך ונאמר שאור לא ימצא בבתיכם, ואיסור החמץ ב ואיסור השאור שבו מחמצין אחד הוא.

שמות פרק יב פסוק לט

ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ פי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמקמה וגם צדה לא עשו להם:

שמות פרק כג פסוק טו

את חג המצות תשמור שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב פי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריכם:

שמות פרק יג פסוק ג

ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא ה' אתכם מזה ולא יאכל חמץ :

~~מצה בקורבנות~~

ויקרא פרק ב

(ד) וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצות בלולת בשמן ורקימי מצות משחים בשמן :

...
(יא) כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' :

~~מנחה~~

בראשית פרק לב

(כא) ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי כי אראה פניו אולי ישא פני :

בראשית פרק מג

(יא) ויאמר אלהים ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים :

~~מנחה חדשה~~

ויקרא פרק כג

(טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה :
(טז) עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליקוק : (יז)
ממושבתתיכם תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים סלת תהינה חמץ תאפינה בפורים ליקוק :

דברים פרק ח פסוק יז-יח

ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה : וזכרת את יקוק אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבתך פיוס הזה :

דברים פרק כו

(א) והיה כי תבוא אל הארץ אשר יקוק אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה : (ב) ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר יקוק אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר יקוק אלהיך לשכון שמו שם : (ג) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליקוק אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע יקוק לאבתינו לתת לנו : (ד) ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח יקוק אלהיך : (ה) וענית ואמרת לפני יקוק אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרומה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב : (ו) וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה : (ז) ונצעק אל יקוק אלהי אבותינו וישמע יקוק את קולנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו : (ח) ויוצאנו יקוק ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים : (ט) ויבאנו אל המקום הזה וניתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש : (י) ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי יקוק והנחתו לפני יקוק אלהיך והשתחית לפני יקוק אלהיך :

תפילה לפני אכילת חמץ בפסח (שחברה במנחה ברגן בלזן)

"לפני אכילת חמץ יאמר בכוונת חלב : אבינו שבשמים , הנה גלוי וידוע לפניך שרצונו לעשות רצונך ולחוג את חג הפסח באכילת מצה ובשמירת איסור חמץ, אך על זאת דאבה לבנו שהשעבוד מעכב אותנו, ואנחנו נמצאים בסכנת נפשות. הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוותך "וחי בהם" ולא שימות בהם, ולהיזהר באזהרתך "השמר לך ושמור נפשך מאוד". על כן תפילתנו לך שתחיינו ותקימנו ותגאלנו במהרה לשמור חוקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם, אמן.